

Доба позитивізму

УКРАЇНА		СУСІДНІ КРАЇНИ		ЗАХІДНОЄВРОПЕЙСЬКІ КРАЇНИ	
РІК	ПОДІЯ	РІК	ПОДІЯ	РІК	ПОДІЯ
1861	Ліквідація кріпацтва на східноукраїнських землях	1859	Східний Кавказ переходить у підпорядкування Росії	1859	Теорія еволюції Чарльза Дарвіна (Вийшла друком праця Ч. Дарвіна “Походження видів”)
1861	Виникнення громадських українських організацій у Києві, Харкові, Полтаві, Чернігові	1861	Скасування кріпацтва в Росії	1861 1861 - 1865	Об’єднання Італії Громадянська війна в США (за президентства Лінкольна)
1861	Завершення будівництва першої на території України залізниці Львів-Краків			Друга пол. XIX ст.	Реконструкція і розбудова великих міст під впливом індустріалізації і урбаністичних процесів: Париж (діяльність Ежена Османа), Відень, Лондон, Барселона
1863	Циркуляр про обмеження видання книг і заборону викладання в школах українською мовою (Валуєвський			1863	Паризький салон відмовляється виставляти “Сніданок на траві” Е.

	указ)			1863 Друга пол. XIX ст.	Мане Перший “Салон відкинутих” Організація великих міжнародних виставок, які мали значний вплив на індустріальний розвиток і культурно-технологічний обмін, характерний для сучасної західної цивілізації
Друга пол. XIX ст..	Урізноманітнення жанрової структури малярства і чітке розмежування жанрів. Протистояння академізму і реалізму. Розвиток побутового жанру живопису: сюжети українського життя у полотнах художників-вихідців з Росії – І. Соколова, Л. Жемчужникова, К. Трутовського. Їм властиве сентиментальне трактування соціальної тематики, документальний етнографізм, що стає підґрунтям			Сер. XIX ст. – 1880 -і	Реалізм в європейському образотворчому мистецтві: Курбе, Констебл, Коро, Мілле

	<p>явища «національного академізму».</p> <p>Тематика народних обрядів і сільського життя: М. Пимоненко (1862-1912), Ф. Красицький (1873-1944), І. Макушенко (1867-1955).</p> <p>Пленеризм і вплив барбізонців у жанрових полотнах К. Костанді (1852-1921)</p>				
1865	Створення рисувальної школи при Одеському товаристві образотворчих мистецтв				
1866 - 1879	Перший період активного будівництва залізниць в Україні	1867 - 1918	Об'єднання Австрії і Угорщини в дуалістичну Австро-Угорську імперію, якою правила династія Габсбургів		
1868	Створення першого товариства «Просвіта» у Львові			1869	Відкриття Суецького каналу
1860-і – 1870-і	Відкриття перших публічних бібліотек (Кам'янець-Подільський, Херсон)			1870 -і	Імпресіоністична революція в європейському мистецтві, пленерний живопис, нове

					трактування натури, світла, кольору (Клод Моне, Огюст Ренуар, Едгар Дега, Каміль Піссарро)
1860-і – 1870-і	Пізній класицизм у творчості скульпторів – вихідців з України П. Забіли (1830-1917), В. Бродського (1826-1904)				
1860-і – 1890-і	Утвердження реалізму у станковій графіці та ремінісценції академізму в книжковій ілюстрації. Мистецька і літературна творчість Т. Шевченка як джерело інспірацій художників-графіків: альбом офортів «Живописна Україна» (1861-1862) Л. Жемчужникова; ілюстрації до поем та серія рисунків, що зображають епізоди біографії Т. Шевченка, розвиток започаткованої ним соціальної тематики в гравюрі у роботах К. Трутовського; ілюстрації І. Їжакевича; офорти О. Сластіона до				

	<p>поєми «Гайдамаки» (1883-1886).</p> <p>Пейзажі і сцени життя українських селян у станковій графіці Д. Безперчого (1825-1913)</p>				
1870-і	Початок процесу індустріалізації			1870 - 1871	Франко-пруська війна, об'єднання Німеччини
Ост. трети на XIX ст.	<p>Історизм в українській архітектурі: розширення діапазону історичних стилізацій, помітне посилення декоративних тенденцій і, водночас, раціоналізм у функціональному вирішенні та розрахунку конструкцій. Споруди за проектами В. Городецького, Ф. Гонсіоровського, Ю. Захарієвича, О. Бекетова, О. Бернардацці, архітектурного бюро Ф. Фельнера і Г. Гельмера, бюро І. Левинського.</p> <p>Вибір варіанту стилізації відповідно до типу будівлі: флорентійський ренесанс для спорудження банків, античні форми – для музеїв і</p>				

	бібліотек, середньовічні – для храмів, барокові – для театрів, псевдоренесанс і псевдоросійський стиль – для народних будинків (аудиторій)				
Ост. трети на XIX ст. – поч. XX ст.	Історизм в архітектурі громадських будівель: художньо-промислові музеї у Києві (В. Городецький, 1898-1904), Львові (Ю. Яновський, 1898-1904), декілька казино у Львові, міські театри (тепер театри опери та балету) у Львові (З. Горголевський, 1895-1900), Києві (В. Шретер, 1897-1901), Одесі (Ф. Фельнер і Г. Гельмер, 1884-1887), Галицький сейм у Львові (тепер університет ім. І.Франка, арх. Ю. Гохбергер, 1877-1881), біржа в Одесі (О. Бернардацці, 1894-1899), єврейська лікарня у Львові (І. Левинський, М. Мокловський, 1898-1903), ресторан Чирахова у Сімферополі (Б. Заїчковський, 1890-і)				
Ост. трети	Історизм в архітектурі житлових будівель. Міські вілли й особняки у				

<p>на XIX ст. – поч. XX ст.</p>	<p>Києві, Львові, Одесі, Полтаві, Харкові: використання форм західноєвропейської, скандинавської, арабської, індійської архітектури, творче переосмислення традицій українського народного зодчества, що заклало підґрунтя для «українського національного стилю» (т. зв. «українського модерну»).</p> <p>Спорудження міських і замських палаців: львівські палаци Дідушицьких (1880, 1894), Потоцьких (1888-1890), Семенських-Левицьких (1893); палац Помера в Одесі (1893- 1894); палацово-паркові ансамблі – княгині Щербатової в Немирові (1894-1917), Потоцьких в Антонінах на Хмельниччині (1897-1902), садиба у с. Верхівка на Вінничині (1890-і), палац в Чинадієво (1890-1895), палаци і резиденції в Криму – в Масандрі, Кореїзі, Коккозі</p>				
<p>Ост. трети</p>	<p>Розвиток історизму в сакральній архітектурі. Продовження тенденцій</p>				

на XIX ст. – поч. XX ст.	<p>періоду романтизму: використання псевдовізантійського стилю для православних церков (Благовіщенський собор у Харкові 1888-1901 рр., Свято-Воскресенський собор у Рівному 1890-1895 рр., Володимирський собор у Києві 1862-1882 рр.), романо-готичних форм для католицьких храмів (костели у Рівному 1899 р., Миколаєві 1894-1896 рр., Києві 1899-1909 рр.).</p> <p>Формування т. зв. «нагірнянського стилю» – комбінації пластичних елементів народного українського зодчества, візантійської і західноєвропейської архітектури (за проектами архітектора В. Нагірного у цей період було споруджено більше 100 церков у Західній Україні)</p>				
1872	Початок організації в Україні щорічних виставок художників-передвижників				
1874	Відкриття музею художніх промислів			1874	У критичній статті Л. Леруа з'являється термін

	у Львові				“імпресіонізм”
1875	Організація художником М. Мурашком міської рисувальної школи у Києві				
1876	Видання царем Емського акту, що забороняв видання та ввезення з-за кордону літератури українською мовою, заборона театральних вистав українською мовою			1876 1880 -і	О. Белл патентує телефон Формування нових естетичних цінностей, орієнтованих на повсякденність і декоративізм (ремесла, оздоблення інтер'єрів): рух «Мистецтва і ремесла» Вільяма Морріса. Зародження дизайну
1876	Відкриття школи малюнка та моделювання у Львові				
1877	Відкриття Політехнічного інституту у Львові			1876 - 1879	Винайдення телефонного зв'язку (Белл), електричної лампи Едісона
1878 -	Видання за ініціативою Івана Франка	1878	Утворення Болгарської		

1879	«Дрібної бібліотеки» у Львові (україномовні переклади світової літератури)		держави		
1880-і – 1890-і	Пошуки нового стилю і нової художньої мови у стінописі православних храмів і релігійному малярстві: спроби синтезу стилістики давньоруської фрески й ікони з формально-пластичними засадами живопису італійських майстрів. Ансамблі монументального стінопису київських храмів, виконані запрошеними з Росії митцями: розписи й ікони Кирилівської церкви М. Врубеля (1884), розписи Володимирського собору (1885-1896), виконані В. Васнецовим, М. Нестеровим, О. Сведомським, В. Котарбінським, А. Мамонтовим та ін..			1886 1886	Відбулась остання виставка імпресіоністів З'являється термін “неоімпресіонізм”
1880-і – 1900-і	Новий етап розвитку українського пейзажного малярства: взаємодія національної традиції реалістичного пейзажу і сучасних європейських формально-стилістичних новацій.				

<p>Узагальнений епічний образ природи у монументальних краєвидах – вплив плерного живопису барбизонців і ремінісценції академізму в роботах В. Орловського (1842-1914), вплив барбизонців та імпресіоністів у пейзажах І. Похитонова (1850-1923), фактурний плерний живопис С. Васильківського (1854-1917).</p> <p><i>Харківська пейзажна школа:</i> епічні пейзажі С. Васильківського; синтез плеризму, імпресіоністичних тенденцій і стилістики модерну в пейзажах М. Ткаченка (1860-1916) і – з переважанням етюдної манери – у ранніх полотнах В. Кричевського (1873-1952); ліричні, камерні пейзажі з жанровими епізодами у пізніх роботах П. Левченка (1854-1917), М. Беркоса (1861-1919), великоформатні пейзажі з елементами натюрморту і побутового жанру М. Сергєєва (1855-1919).</p> <p>Пейзажний жанр у творчості</p>										
---	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

	<p>художників <i>одеського осередку</i>: К. Костанді (1852-1921), М. Кузнецов (1850-1929), К. Крижицький (1858-1911)</p> <p>та <i>київського осередку</i>: вплив імпресіонізму й декоративність у творах М. Бурачека (1871-1942), орнаменталізований декоративізм у міських краєвидах А. Маневича (1881-1942), фантазійні пейзажі К. Богаєвського (1872-1943)</p>				
1880-і – 1890-і	<p>Монументально-декоративна скульптура львівського осередку: статуарна пластика італійського скульптора Л. Марконі (фігури на фасаді Політехнічного інституту, Палацу правосуддя, готелю «Жорж»), польських скульпторів Т. Ригера (алегоричні фігури фасаду Крайового галицького сейму – зараз університет ім. І. Франка) і А. Попеля (статуарна пластика в Палаці правосуддя і театрі опери та балету).</p> <p>Творчість українського скульптора Г.</p>				

	Кузневича (1871-1948)				
1880-і – 1910-і	Історичні та етнографічні мотиви, впливи народного мистецтва у станковій і книжковій графіці: поштові листівки-ілюстрації до українських народних пісень і дум В. Корнієнка, А. Ждахи, альбом «Из украинской старины» (1900) М. Самокиша і С. Васильківського				
1880-і – 1910-і	Становлення національної школи пластики і впливи офіційного мистецтва в монументальній скульптурі. Національна тематика у творах Л. Позена (1849-1921). Пам'ятники І. Котляревському 1896-1902 рр. і М. Гоголю (1913-1915) в Полтаві. Риси академізму в скульптурі В. Беклемішева (1861-1920), утвердження реалізму в камерних портретах і монументально-декоративній пластиці Ф. Балавенського (1864-1943).				

	Історична тематика і пошуки національного образу у творчості М. Гаврилка (1882-1920). Ранній етап творчості І. Кавалерідзе (1887-1978)				
1880	Початок видання української газети «Діло» у Львові	1882	Створення Празького університету	1884 1885 1880 - 1891	Берлінська конференція ініціює завоювання Африки К. Бенц створив перший автомобіль з бензиновим двигуном Нова хвиля імперіалістичних рухів
1889	В Одесі за зразком Товариства пересувних виставок (передвижників) утворюється Товариство південноросійських художників				
Кін. XIX – поч. XX	Тематика міського життя у малярстві одеського осередку: Є Буковецький (1866-1948), П. Нілус (1869-1943) –				

ст.	жанрові полотна і портрети				
1891	Початок масової еміграції до Канади	1885	Завоювання Центральної Азії Російською імперією		
1892	Заснування Наукового товариства ім. Шевченка у Львові	1891 - 1894	Альянс між Росією і Францією	1892	Німецькі художники створюють Мюнхенський Сецесіон
1893	Відкриття археологом В. Хвойкою Кирилівської палеолітичної стоянки			1895 - 1899	Винайдення рентген-випромінювання, початки кінематографії, радіо
1895	Видання брошури Ю. Бачинського «Україна irredenta», де вперше було сформульовано тезу політичної незалежності українського народу, державної самостійності України	1894 - 1917	Микола II – останній цар Російської імперії		
1895	Відкриття музею етнографії у Львові	1890 -ті – 1920 -ті	Сецесія в архітектурі Угорщини	1895	Г. Марконі винайшов безпроводний телефон
1896	Відкриття художньо-промислової школи ім. М. Гоголя в Миргороді			1896	Проведення перших сучасних Олімпійських ігор в Афінах

				1897	Г. Клімт засновує журнал "Ver Sacrum"
1898	Створення «Товариства для розвою руської штуки» у Львові			Остання третина XIX ст.	Формування стилістичного плюралізму в образотворчому європейському мистецтві (Сезанн, постімпресіоністи, пуантилісти, набіди, символісти). Скульптура Родена, Майоля, Клінгера
1890-і – 1910-і	Монументальні розписи громадських і культурних закладів у Західній Україні: стінопис плафона глядацької зали й алегоричні панно в інтер'єрі львівського театру опери та балету (С. Рейхан, Г. Семирадський, С. Качор-Батовський, З. Розвадовський); розписи в інтер'єрі Музичного інституту ім. М. Лисенка у Львові (М. Сосенко) – звернення до традицій народного мистецтва і декоративізм модерну;				

	<p>декоративно-сюжетні розписи Львівського політехнічного інституту – стилістика ренесансу, класицизму, поєднання натуралістичних і стилізованих форм, стінопис актової зали за ескізами Я. Матейка.</p> <p>Розписи ансамблю Палацу митрополитів у Чернівцях (чеські художники К. Йобст, К. Свобода, українські – Е. Бучевський, Є. Максимович).</p> <p>Стінописи храмів Закарпаття: художники Ю. Віраг, Ф. Видра, Г. Рошкович (1854-1915), пізніше Й. Бокшай (1891-1975).</p> <p>Нечисленні збережені пам'ятки стінопису західноукраїнських храмів, виконані Т. Копистинським, К. Устияновичем, М. Осінчуком, М. Федюком</p>				
1898	Видання першого тому десятитомної «Історії України-Руси» М. Грушевського			1899	Німецький імпресіоніст Макс Ліберман організовує Берлінський

					Сецесіон
Кін. XIX – поч. XX ст.	<p>Період інтенсивної забудови міст, формування архітектурних ансамблів окремих вулиць, центральної частини та розвиток кварталів на околицях Києва, Харкова, Львова, Одеси, Полтави, Чернівців, Сум, Катеринослава (Дніпро).</p> <p>Розширення типології громадських і житлових споруд (готелі, театри, музеї, банки, прибуткові будинки, госпіталі, бібліотеки, торгові палати, цирки, кінотеатри).</p> <p>Розвиток архітектури промислових споруд</p>				
Кін. XIX – поч. XX ст.	<p>Еволюція історизму й еkleктизм в українській архітектурі:</p> <p>1) <i>неоренесанс</i>: одеська архітектурна школа (Ф. Гонсіоровський, О. Бернардацці, Г. Дмитренко), низка споруд в Києві за проектами архітекторів В. Рикова, О. Шілле, Г.</p>				

<p>Шлейфера, В. Ніколаєва;</p> <p>2) <i>неокласицизм</i>: особливого поширення набув у 1910-1915 рр. (проекти київського архітектора П. Альошина, О. Бекетова і А. Горохова у Харкові, І. Багенського у Львові);</p> <p>3) <i>неоготика</i>: костели у Києві, Львові;</p> <p>4) <i>неороманський</i> стиль;</p> <p>5) <i>неомавританський</i> стиль: палаци і резиденції Криму;</p> <p>6) <i>неоросійський</i>: проекти російського архітектора О. Щусєва.</p> <p>Перші зразки архітектури <i>модерну</i> в Києві (будинок арх. В. Городецького – «будинок з химерами» 1904 р., проекти Е. Брадтмана, О. Ледоховського), Одесі (арх. Л. Владек і Ф. Троупянський), Львові, Харкові (арх. О. Ржепішевський, А. Горохов), Вінниці (М. Ваксман, Г. Артинов).</p> <p>Поява раціоналістичних тенденцій в</p>				
---	--	--	--	--

	архітектурі громадських споруд (проекти харківського арх. О. Гінзбурга)				
1901	Інtronізація Андрея Шептицького на митрополита Галицького			1900	Перший літак (брати Райт), автомобілі Форда
				1900	Е. Ж. Гімар створює перші рисунки в стилі ар нуво для французького метро
				1900	У Відні була опублікована праця З. Фрейда “Глумачення сновидінь”
Поч. ХХ ст.	Живописне панно як одна з провідних форм мистецтва модерну (С. Васильківський, О. Новаківський, М. Жук та ін.)				
1900-і	Розвиток декоративної пластики – співпраця скульпторів і архітекторів. Діяльність скульптурно-оздоблювальної майстерні братів Саля у Києві (ансамблі, створені Е. Саля і архітектором В. Городецьким).				

	<p>Статуарна і рельєфна скульптура в екстер'єрі та інтер'єрі театрів опери та балету в Одесі (арх. Ф. Фельнер, Г. Гельмер і скульптори Ф. Етель, Ф. Фрідль) і Львові (арх. З. Горголевський, скульптор П. Війтович), скульптури П. Війтовича для фасаду Головного залізничного вокзалу (1900-1904) і Музею художнього промислу у Львові</p>				
1900-і – 1910-і	<p>Стилістика модерну в стінописі українських храмів: розписи церкви Всіх Святих над Економічною брамою Києво-Печерської лаври XVII ст., стінопис головного входу до лаври (І. Їжакевич, О. Судомора, Ф. Коновалюк та учні лаврської іконописної майстерні).</p> <p>Тенденції візантинізму в модерні: мозаїки Троїцького собору Почаївської лаври (1906-1912) за ескізами М. Реріха і В. Щербакова, мозаїки Святопокровської церкви в с. Пархомівка на Київщині за ескізами</p>				

	М. Реріха (1903-1906)				
Поч. XX ст.	<p>Ранній етап творчості М. Бойчука (1882-1937): перебування в Парижі (1908-1911) і початок формування кола його учнів (М. Касперович, С. Налепинська-Бойчук, С. Бодуен-де-Куртене).</p> <p>Формування оригінальної манери М. Бойчука: переосмислення традицій українського іконопису, мистецтва Візантії і європейського проторенесансу, народного примітиву</p>				
Поч. XX ст.	<p>Зростання ролі монументального релігійного малярства, характерною ознакою якого був полістилізм: візантинізм в творчості М. Бойчука і М. Реріха, український варіант модерну (М. Сосенко, І. Їжакевич, П. Холодний), європейська сецесія (М. Максимович, М. Жук)</p>				
Поч. XX ст.	<p>Формування національної школи скульптурної пластики, розвиток скульптури в контексті офіційного</p>				

	академічного класицизму і різних модерністських напрямів				
Поч. XX ст.	Виокремлення декоративного мистецтва як особливої сфери професійної художньої діяльності. Звернення до естетики народного мистецтва Г. Собачко, П. Власенко, В. Довгошиї як джерела для пошуку авангардних мистецьких форм в роботах К. Малевича, О. Екстер, Н. Давидової (ідеї творення орнаменту, формування лексики супрематизму, нові принципи моделювання одягу і предметного середовища)				
1900-і – 1910-і	Ідея формування національного стилю, захоплення етнографією і народною творчістю як важливими джерелами форм та образів для професійного мистецтва, синтез мистецтв в архітектурі і оформленні інтер'єрів. Локальні варіанти «національного стилю»: Народний дім (1906), бурса Українського педагогічного			1907	П. Пікассо намалював картину “Авіньйонські дівчата”

	товариства (1908, обидва – архітектурно-проектне бюро Івана Левинського), Музичний інститут ім. М. Лисенка (1913-1916 рр., арх. І. Левинський, О. Лушпинський, Т. Обмінський) у Львові; будинок губернського земства в Полтаві (1903-1907 рр., архітектор Василь Кричевський) – синтез архітектури, живопису, вітражів і орнаментики				
1904 – 1914	Заснування Товариства прихильників української науки, літератури, і штуки у Львові, яке об'єднувало митців зі всієї України				
1907-1910	«Столипінська реакція» - переслідування революційного та українського руху	1903	Формування перших більшовицьких угруповань	1900 -і – 1920 -і	Стиль модерн в європейському мистецтві: ар нуво у Франції і Бельгії (Ван де Вельде, Орта, Гімар, Галле, Лалік), сецесія в Австрії і Німеччині (Клімт, Гофман, Вагнер, фон Штук), стиль ліберті в Англії (Бердслі,

					Макінтош), каталанський модерн в Іспанії (Гауді), модерн в США (Саллівен, Тіффані).
1907	Створення Українського наукового товариства у Києві	1905 – 1907	Революція в Росії	1904 - 1907	Утворення союзу Англії, Франції, Росії – Антанти
1907- 1909	Видання «Словаря української мови» Б. Грінченка у Києві			1905 - 1916	Перші напрями і течії в ранньому авангардному мистецтві ХХ ст.: фовісти і експресіоністи (Матісс, Дерен, Ван Донген, Марке, Руо, Кірхнер, Хеккель, Кокошка, Шіле, Мунк)
1910-і – 1920-і	Пошуки національного стилю в книжковій і станковій графіці. Графіка В. Кричевського: стилізація орнаментики і геральдичних композицій українських стародруків, оригінальний писаний шрифт і стилістика модерну й конструктивізму у книжкових				

	<p>обкладинках.</p> <p>Графіка Г. Нарбута: творче переосмислення мистецтва українського бароко й ампіру («Українська абетка» 1917 р., оформлення київського журналу «Мистецтво» 1919 р.).</p> <p>Рання графіка М. Бойчука: синтез візантійського мистецтва й української народної творчості, іконописна інтерпретація побутових сцен</p>				
<p>Перша третина на ХХ ст.</p>	<p>Європейські стильові течії й українське станкове малярство.</p> <p><i>Реалізм</i>: картини на історичну тематику, твори, що відображають фольклорно-обрядову сферу сільського життя – вплив барбізонців у роботах С. Васильківського (1854-1917) й імпресіонізму в полотнах М. Пимоненка (1862-1912).</p> <p><i>Реалізм із впливами модерну, імпресіонізму</i>: І. Труш, Я. Пестрак, О.</p>				

<p>Кульчицька, О. Курилас</p> <p><i>Імпресіонізм:</i> П. Левченко (1856-1917), М. Ткаченко (1860-1916)</p> <p><i>Постімпресіонізм і сецесія:</i> О. Мурашко (1875-1919), А. Маневич (1881-1942), М. Бурачек (1871-1942), О. Новаківський, Г. Смольський</p> <p><i>Постімпресіонізм і неокласицизм:</i> М. Водзіцька (1878-1966)</p> <p><i>Модерн:</i> В. Максимович (1894-1914), М. Жук (1883-1964), П. Холодний</p> <p><i>Академічний реалізм із впливами модерну, конструктивізму:</i> Ф. Кричевський (1879-1947)</p> <p><i>Символізм:</i> В. Максимович, Ю. Михайлів (1885-1935)</p> <p><i>Кубофутуризм і експресіонізм:</i> О. Богомазов (1880-1930), О. Екстер (1882-1949), Д. Бурлюк (1882-1967)</p> <p><i>Кубізм:</i> із переходом до супрематизму у творчості К. Малевича (1879-1935),</p>				
--	--	--	--	--

	поєднаний з конструктивізмом у роботах О. Екстер (1882-1949)				
Перша третина на XX ст.	Європейські стильові течії й українська книжкова і станкова графіка. <i>Модерн</i> : К. Піскорський (1892-1922), І. Мозалевський, О. Судомора, М. Жук, О. Кульчицька <i>Модерн і необароко</i> : Г. Нарбут (1886-1920), В. Кричевський (1872-1952) <i>Конструктивізм</i> : А. Петрицький (1895-1964) <i>Кубофутуризм і експресіонізм</i> : О. Богомазов, О. Екстер, В. і Д. Бурлюк <i>Кубізм</i> : О. Архипенко				
1908 - 1910	Організація перших міжнародних художніх виставок в Києві й Одесі, на яких представляли сучасне європейське мистецтво			1907	«Авіньйонські дівчата» Пікассо – перший маніфест кубізму в авангарді початку XX ст. (Пікассо, Брак, Леже, Дюшан, Війон, Гріс,

					Делоне)
	Новаторські досягнення в сфері театральнo-декоративного мистецтва (А. Петрицький, О. Хвостенко-Хвостов, О. Екстер, В. Меллер - конструктивізм)				
	Створення мистецьких об'єднань – «Салони Іздебського» (Одеса), «Кільце» (Київ), «Сім плюс три» (Харків), «Артекс» (Львів) – зорієнтованих на посилення зв'язків з авангардними течіями європейського мистецтва				
1909	Зйомки перших в Україні короткометражних ігрових кінофільмів			1908	Теоретичні основи абстракціонізму (Кандінський, Ворінгер)
				1909	Ж. Брак і П. Пікассо створили перші твори «аналітичного кубізму»
1913	Всеросійська сільськогосподарська, промислова та художня виставка в	1912	Балканські війни	1910	«Маніфест художників-футуристів» (Боччоні,

	Києві	1913		1910 1911 1911	Карла, Балла, Северіні) В. Кандинський створює свої перші абстракції В. Кандинський пише працю “Про духовне в мистецтві” й засновує групу “Синій вершник” Картина П. Пікассо “Гітара” – перша скульптура, складена з різнорідних елементів
1914	Створення українськими партіями Галичини Головної української ради у Львові			1914 - 1918	Перша світова війна
1914	Постанова Головної української ради про створення Українських січових стрільців				
1914	Художнє об’єднання «Кольцо» у Києві (А. Богомазов, О. Екстер, Е. Васильєва та ін.)				

1915	Масові арешти російською владою українських політичних, громадських, культурних діячів Східної Галичини				
1915	Створення «Товариства українських артистів під орудою І. Мар'яненка» за участю М. Заньковецької та П. Саксаганського				
1916	Л. Курбас організовує «Молодий театр» у Києві			1916	Зародження руху дадаїстів (Дюшан, Арп, Пікабія, Швітгерс, Ернст)
1917	Революція, ліквідація органів царської влади в Україні. Утворення Центральної ради у Києві – представницького органу українських громадських організацій (голова – М. Грушевський, заступники – Д. Антонович, Д. Дорошенко, Ф. Крижанівський). Відновлення української державності, створення Української Народної Республіки (УНР)	1917	Більшовицька революція в Росії (Ленін)		
1917	Створено Українську академію мистецтв у Києві (1922 р.			1917	Неопластицизм Піта Мондріана і Тео ван

	реорганізована у Інститут пластичних мистецтв, а з 1924 – в Київський художній інститут)				Дусбурга – завершення першого етапу абстракціонізму
1918 - 1919	Західноукраїнська Народна Республіка (ЗУНР). Окупація західних територій Польщею (до 1939), Румунією (до 1940), Чехословаччиною (до 1939)	1918	Розпад Австро-Угорської імперії, утворення незалежних Польщі і Чехословаччини, розширення румунських територій	1918	Розпад Османської імперії
1918	Заснування Української академії наук (очолив В. Вернадський)				
1918	Початок військової агресії радянських військ проти України				
1919	Створення Державного музею західного і східного мистецтва в Одесі			1919	Заснування Баухаузу в Веймарі (Вальтер Гропіус)
1919	Організація Вільних художніх майстерень на базі художніх училищ у Харкові й Одесі (з 1928 перейменовані в художні інститути)				
1920-і	Організація художніх об'єднань на				

	Сході України: «Пролетарська культура» (1919), «Творчество труда» (1919), Асоціація художників червоної України (1926 – 1930), Асоціація революційного мистецтва України (1925 – 1932)				
1920	Створення Лесем Курбасом Київського драматичного театру, заснування пересувного Драматичного театру ім. І. Франка у Вінниці			1919 - 1920	Мирні переговори в Парижі
1920-і	Виникла і розвинулась мережа державних середніх художніх навчальних закладів-профтехшкіл у Києві, Харкові, Одесі, Луганську, Дніпрі, а також вищої та середньої художньо-промислової освіти: Миргородський та Межигірський художньо-керамічні технікуми, художньо-промислові школи в Кам'янці-Подільському, Умані, Опішному, Глинську, навчально-виробничі майстерні в Кролевці, Дехтярях, Решетилівці				

